

Efter pkt. IV i aftalen betaler bevillingshaverne og deres partnere fra 1. januar 2004 til og med 8. juli 2012 årligt et beløb til staten svarende til 20 pct. af overskuddet. Fra 9. juli 2012 indtræder staten som partner i DUC med en andel på 20 pct. og overtager i den forbindelse 20 pct. af anlæggene, jf. aftalens pkt. I og IV.

Efter aftalens pkt. V vil regeringen med virkning for aftalen søge gennemført en række ændringer af kulbrintebeskatningen, og bevillingshaverne accepterer ifølge aftalen, at der indføres sådanne ændringer i kulbrinteskatteloven. Ændringerne omfatter bl.a. nedsættelse af kulbrintefradraget fra 25 pct. årligt i 10 år til 5 pct. årligt i 6 år samt sænkning af kulbrinteskattesatsen fra 70 pct. til 52 pct.

Herudover ophæves pr. 1. januar 2004 pligten til at betale royalt til staten, og med virkning fra 9. juli 2012 ophæves rørledningsafgiften til staten.

Den omtalte kompensationsbestemmelse er fastsat i aftalens pkt. VI. Heraf fremgår blandt andet, at DUC-selskaberne kompenseres for virkningen af ændringer i eksisterende eller af nye love og andre regler, der specifikt rammer producenter af kulbrinter i den danske del af Nordsøen. Det fremgår endvidere, at kompensations fastsættes med henblik på, at den økonomiske balance mellem staten og bevillingshaverne og deres partnere genoprettes, og at compensationen maksimalt kan udgøre den nettofordel, som staten opnår ved aftalen.

I tilknytning til kompensationsbestemmelsen er det fastsat, at statens almindelige beskatningsret ikke berøres af kompensationsbestemmelsen.

Endelig er det i aftalens pkt. VI fastsat, at det bl.a. er en forudsætning for aftalens indgåelse, at regeringen opnår den fornødne tilslutning fra Folketinget og Folketingets Energipolitiske Udvalg, og herunder får gennemført de nødvendige og forudsatte lovændringer.

Der skal i overensstemmelse med aftalens pkt. VI udformes en detaljeret aftale om kompensationsbestemmelsen (kompensationsaftalen). I det foreliggende udkast af 3. november 2003 til kompensationsaftalen er i § 4 nærmere præciseret, hvordan statens nettofordel ved aftalen opgøres.

Af § 4, stk. 3, i udkastet af 3. november 2003 fremgår således, at statens nettofordel i denne

sammenhæng opgøres »som overskudsdeling/nettoafkast af statsdeltagelse i henhold til Aftalens afsnit IV samt værdien af ikke-anvendelse af muligheder for overvæltning på DONG af virkningerne af Aftalen og lovgivning i tilknytning hertil, jf. aftaler mellem DUC-parterne og DONG med fradrag af den fordel, som bevillingshaverne og de øvrige DUC-partnere opnår ved afskaffelse af royalt i henhold til § 10, stk. 1, i 1962 – bevillingen«.

3. Relevante grundlovsbestemmelser mv.

3.1. Efter grundlovens § 3, 1. pkt., er den lovgivende magt hos kongen (regeringen) og Folketinget i forening. Det er almindeligt antaget, at denne lovgivningskompetence alene er begrænset af grundloven. Lovgivningsmagten kan således vedtage en hvilken som helst lov, medmindre loven strider mod grundloven, jf. bl.a. Alf Ross, Dansk Statsforfatningsret, 3. udg. ved Ole Espersen (1980), side 262, Max Sørensen, Statsforfatningsret, 2. udg. ved Peter Germer, side 201, samt Henrik Zahle, Dansk forfatningsret, Institutioner og regulering, 3. udg., side 251.

I overensstemmelse hermed er det statsretlige udgangspunkt, at regering og Folketing ikke kan lægge bindinger på, hvad fremtidige regeringer og Folketing kan træffe bestemmelse om. Det indebærer bl.a., at den til enhver tid værende lovgivningsmagt kan indføre, ændre eller ophæve en lov, medmindre dette må anses for at stride mod grundloven.

3.2. Som det fremgår, vil lovgivningsmagten til enhver tid skulle respektere grundloven.

Lovgivningsmagten skal således bl.a. respektere rettigheder, der nyder beskyttelse efter grundlovens § 73 om ekspropriation. Denne bestemmelse omfatter både rettigheder, der hviler på privatretligt grundlag (aftale mv.), og rettigheder, der hviler på offentligretlig adkomst i form af f.eks. en lov, jf. Poul Andersen, Dansk Statsforfatningsret (1954), side 722 f, og Alf Ross, a.st., side 648 f. Hvis regeringen eller Folketinget skaber rettigheder, der nyder beskyttelse efter grundlovens § 73, vil sådanne rettigheder derfor inden for rammerne af denne bestemmelse skulle respekteres af kommende regeringer og Folketing.

Grundlovens § 73 kan således siges at indebære den begrænsning i den til enhver tid værende lovgivningsmagts kompetence, at der – selv om